

N:o 8.

Ank. till Riksd. Kansli den 2 Mars 1880, kl. 1 e. m.

*Andra Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 4,
i anledning af väckt förslag om underdånig skrifvelse,
med begäran om ändring i sättet för markegångsprisens
åsättande och markegångstaxornas uppställning.*

Till behandling af Utskottet har blifvit öfverlemnad en af Herr *J. Rundbäck* i Andra Kammaren väckt motion, N:o 142, hvaruti han fäst uppmärksamheten på, att vid markegångsprisens åsättande och markegångstaxornas uppställning högst olika värden åsättas och beräknas å varor af samma slag, en omständighet, som icke enligt motionärens åsigt kunde betingas af de olika orternas varupris;

att i flera län begagnades vid markegångstaxornas upprättande ett hvarken tids- eller ändamålsenligt vikt- och måttssystem;

att vid uppskattningen af eller värdena å vakansafgifterna för hel soldat, eller båtsmansrote, stora skiljaktigheter förekomma de olika länen emellan, som icke kunde förklaras ur de skilda orternas knekte- eller båtsmanskontrakt;

att för priskuranternas och markegångstaxornas upprättande allt för stora, kostsamma och onödiga apparater användas.

På grund af allt detta ansåg motionären att, för åstadkommandet af enhet, enkelhet och reda uti priskuranternas och markegångstaxornas upprättande och uppställning med hvad dit hörer, en fullständig revision måtte företagas med och uti alla de författningar och anordningar, som röra detta ämne; hvarvid borde tillses att alla uråldriga, numera obehöfliga titlar å räntepersedlar borde ur markegångstaxorna utgå;

att enahanda vikt- och måttssystem för varor af samma slag måtte

öfverallt användas, och att så vidt möjligt vore ensamt vigten begagnades vid beräkningen af varuvärden;

att de numera öfverflödiga sammanträden för priskuranternas upprättande borde försvinna, och detta desto hellre, som markegångsdeputerade, hvilka merendels väljas från länets skilda delar, både borde och kunde hafva reda på varuprisen inom orten under löpande året;

att Marinförvaltningen måtte i likhet med Arméförvaltningen till länens markegångsdeputerade lemna uppgift å det pris, hvartill båtsmännens beklädnads- och utredningspersedlar kunde af Marinförvaltningen anskaffas, och vidare att båda dessa förvaltningar måtte få i uppdrag att uppgifva hvilka och huru många de persedlar äro, som skola ingå i de olika länens vakansersättningar;

att på grund af föreskrifterna i 75 § Regeringsformen närmare bestämmande måtte lemnas om Kammarkollegii rätt att göra ändring uti de af markegångsdeputerade åsatta värden;

att det synes vara skäl vid en blifvande utredning att jemväl taga i öfvervägande, om icke för besparing af tid och kostnader markegångsdeputerades åliggande kunde öfverflyttas till landstingen eller pröfningskomitéerna.

Motionären föreslår att Riksdagen måtte besluta ingå till Kongl. Maj:t med en underdånig skrifvelse i ofvannämnda syfte.

Utskottet, som i likhet med motionären anser en ändring och revision af de författningar, som röra markegångssättningen och markegångstaxornas upprättande både önskvärd och behöflig, på det en större enhet häruti måtte vinnas; och fastän af vårt lands vidsträckthet olikhet i pris och ränte- och dermed jemförliga persedlar nödvändigt föranledes, kunna dock de skiljaktigheter, som ej deraf betingas, om möjligt undvikas; att åtskilliga ränte- och skattepersedlar ännu i vissa markegångstaxor kvarstå, torde hafva sin grund deri, att i en del frälseräntor och prestlönekonventioner dessa persedlar äro upptagna, men Utskottet förmenar, att en förvandling af dessa i vissa så kallade hufvudpersedlar och på dem fastställt pris skulle kunna göras i likhet med hvad som skedde genom Kongl. Kungörelsen af den 11 Maj 1855, hvarigenom en större enkelhet och öfverensstämmelse i markegångstaxorna kunde erhållas. Då Utskottet ej kan dela motionärens åsigt om att markegångsdeputerades åliggande öfverflyttas på landstingen och pröfningskomitéerna, på grund af dessas sammansättning, som ej gifver säkerhet för räntetagares och räntegifvares intressens bevakande;

och då Andra Kammaren redan vid förra riksdagen för sin del beslöt en skrifvelses afsändande till Kongl. Maj:t i detta ämne, så får Ut-

skottet på grund häraf, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad motionären föreslagit, tillstyrka,

att Riksdagen behagade ingå till Kongl. Maj:t med underdånig skrifvelse dërom, att, på det en del titlar å numera icke användbara skatte- och räntepersedlar måtte kunna ur markegångstaxorna uteslutas samt på det enahanda vigt- och måttssystem måtte för varor af samma slag i samtliga markegångstaxorna komma att användas, och på det öfverensstämmelse måtte, så vidt ske kan, vinnas uti värdet för soldaternas och båtsmännens beklädnads- och utredningspersedlar samt för vakansersättningarne uti landets olika delar, Kongl. Maj:t täcktes låta öfverse och granska alla de författningar, som hafva afseende på priskurantsuppgifterna och markegångstaxornas upprättande; hvarvid jemväl torde tagas i öfvervägande, om icke de många förberedande åtgärder, som nu föregå markegångstaxornas upprättande, kunde inskränkas eller om möjligt undvikas, och att Kongl. Maj:t täcktes, så snart denna utredning skett, och om möjligt till nästa Riksdag, framkomma med ett förslag, som af pröfningen föranledes.

Stockholm den 2 Mars 1880.

Å Utskottets vägnar:

A. J. LYTH.
